DLA NAUCZYCIELA

Jedna karta pracy, dwie wersje: uczeń z ADHD

Gotowa karta do czytania ze zrozumieniem dla klas IV–VI, w wersji standardowej i dostosowanej. Ten sam tekst, te same zadania i te same wymagania. Zmienia się organizacja pracy: krótsze odcinki, jasny plan i częsta informacja zwrotna.

Co zmieniamy w wersji dostosowanej

- ✓ **Praca w trzech etapach.** Krótki fragment tekstu i zaraz pod nim pytania do tego fragmentu.
- ✓ **Plan na górze strony** z polami do odhaczenia. Uczeń widzi, ile już zrobił i ile zostało.
- ✓ **Jedno polecenie, jedna czynność.** Czasownik wyróżniony kolorem: zakreśl, wypisz, dokończ.
- ✓ **Pole „gotowe”** przy każdym zadaniu i punkt kontrolny po każdym etapie.
- ✓ **Mniej elementów na stronie**, więcej światła, tekst wyrównany do lewej.
- ✓ **Początek zdania** w zadaniach otwartych, żeby łatwiej było zacząć odpowiedź.

Czego nie zmieniamy

- × Tekstu i informacji, które uczeń ma zrozumieć.
- × Liczby i treści zadań: w obu wersjach jest tych samych 7 zadań.
- × Celu lekcji: wyszukiwanie informacji, wnioskowanie, uzasadnianie.
- × Kryteriów oceniania. Dostosowujemy formę, nie obniżamy poprzeczki.

Dlaczego to działa? Uczniowi z ADHD trudno utrzymać uwagę przy długim zadaniu i samodzielnie zaplanować pracę. Krótsze odcinki z wyraźnym końcem i szybka informacja zwrotna pomagają mu zrobić to samo, co reszta klasy.

Na lekcji i przy ocenianiu

- ✓ **Miejsce:** blisko Ciebie, z dala od okna i drzwi, z pustą ławką poza kartą i długopisem.
- ✓ **Czas na etap:** ustal go na głos (np. 7–8 minut) i pokaż na zegarze albo klepsydrze.
- ✓ **Po każdym etapie:** podejdź na kilkanaście sekund. Krótko sprawdź i pochwal konkretną rzecz („Dobrze znalazłeś to w tekście”).
- ✓ **Ruch jest w planie:** po etapie uczeń może przynieść kartę do biurka albo wstać i się przeciągnąć.
- ✓ **Oceniaj treść odpowiedzi**, nie charakter pisma ani skreślenia.
- ✓ Jeśli uczeń ma opinię lub orzeczenie z poradni, kieruj się zaleceniami. Ta karta ich nie zastępuje, tylko pomaga je wdrożyć.

Chcesz taką kartę do własnej lekcji? Lekcja na miarę robi to samo z dowolną stroną z podręcznika: zdjęcie telefonem i gotowe wersje dla 10 profili uczniów, od dysleksji po ucznia zdolnego. Pierwsze 3 lekcje są za darmo: odnswp.pl/2026/10/15/lekcja-na-miare

Materiał bezpłatny do użytku w klasie

Imię i nazwisko: _____ Klasa: _____ Data: _____

Jak wiewiórka przygotowuje się do zimy?

Wiewiórka pospolita to mały, zwinny gryzoń, którego łatwo spotkać w lesie, w parku, a nawet w miejskim ogrodzie. Jej futro bywa rude, brązowe, a czasem prawie czarne. Ma długi, puszysty ogon i szpiczaste uszy zakończone pędzelkami. Wiewiórka nie zapada w sen zimowy. Dlatego jesienią ma bardzo dużo pracy: zbiera orzechy, żołędzie i nasiona z szyszek.

Zapasów nie chowa w jednym miejscu. Zakopuje je w ziemi albo wciska w szczeliny kory, w wielu różnych kryjówkach. Gdy inne zwierzę znajdzie jedną z nich, wiewiórce zostają pozostałe. Część kryjówek wiewiórka zapomina. Z niektórych ukrytych nasion wiosną wyrastają nowe drzewa. W ten sposób wiewiórka, sama o tym nie wiedząc, pomaga sadzić las.

Przed zimą wiewiórce rośnie gęstsze futro, a pędzelki na uszach stają się dłuższe. Mieszka w dziupli albo w gnieździe z gałązek i trawy, wysoko w koronie drzewa. W mroźne i wietrzne dni rzadko z niego wychodzi, a gdy śpi, owija się ogonem jak kocem. Ogon przydaje się też przy skokach z gałęzi na gałąź, bo pomaga utrzymać równowagę.

Zadania

1. Czy wiewiórka zapada w sen zimowy? Zakreśl: **TAK** / **NIE**
2. Wypisz trzy rodzaje pożywienia, które wiewiórka zbiera jesienią.

   _____
3. Gdzie wiewiórka chowa zapasy? Zaznacz dwie odpowiedzi.

   ☐ A. w ziemi ☐ B. w szczelinach kory ☐ C. w ptasich gniazdach ☐ D. pod wodą
4. Dlaczego wiewiórka robi wiele kryjówek, a nie jedną?

   _____
5. Wyjaśnij, dlaczego można powiedzieć, że wiewiórka „pomaga sadzić las”.

   _____

   _____
6. Prawda (P) czy fałsz (F)? Wpisz literę.

   a) Przed zimą futro wiewiórki staje się gęstsze. ___

   b) Zimą pędzelki na uszach są krótsze niż latem. ___

   c) Wiewiórka mieszka w norze pod ziemią. ___
7. Do czego wiewiórce służy ogon? Podaj dwa przykłady z tekstu.

   _____

   _____

Imię i nazwisko: _____ Klasa: _____ Data: _____

Jak wiewiórka przygotowuje się do zimy?

Twój plan: ☐ Etap 1 ☐ Etap 2 ☐ Etap 3 Po każdym etapie pokaż kartę nauczycielowi.

Etap 1

Przeczytaj fragment. Potem zrób zadania 1 i 2.

Wiewiórka pospolita to mały, zwinny gryzoń, którego łatwo spotkać w lesie, w parku, a nawet w miejskim ogrodzie. Jej futro bywa rude, brązowe, a czasem prawie czarne. Ma długi, puszysty ogon i szpiczaste uszy zakończone pędzelkami. Wiewiórka nie zapada w sen zimowy. Dlatego jesienią ma bardzo dużo pracy: zbiera orzechy, żołędzie i nasiona z szyszek.

1 Czy wiewiórka zapada w sen zimowy? **Zakreśl:** **TAK** / **NIE** ☐ gotowe

2 Co wiewiórka zbiera jesienią? **Wypisz** trzy rzeczy. ☐ gotowe

_____ _____ _____

Etap 2

Przeczytaj fragment. Potem zrób zadania 3, 4 i 5.

Zapasów nie chowa w jednym miejscu. Zakopuje je w ziemi albo wciska w szczeliny kory, w wielu różnych kryjówkach. Gdy inne zwierzę znajdzie jedną z nich, wiewiórce zostają pozostałe. Część kryjówek wiewiórka zapomina. Z niektórych ukrytych nasion wiosną wyrastają nowe drzewa. W ten sposób wiewiórka, sama o tym nie wiedząc, pomaga sadzić las.

3 Gdzie wiewiórka chowa zapasy? **Zaznacz** dwie odpowiedzi. ☐ gotowe

☐ A. w ziemi ☐ B. w szczelinach kory ☐ C. w ptasich gniazdach ☐ D. pod wodą

4 Dlaczego wiewiórka robi wiele kryjówek, a nie jedną? **Dokończ** zdanie. ☐ gotowe

Wiewiórka robi wiele kryjówek, bo gdy inne zwierzę

_____

5 Dlaczego można powiedzieć, że wiewiórka „pomaga sadzić las”? **Dokończ** zdanie. ☐ gotowe

Wiewiórka zapomina część kryjówek, a z ukrytych nasion

_____

Twój plan: ■ Etap 1 ■ Etap 2 ☐ Etap 3 Został ostatni etap!

Etap 3

Przeczytaj fragment. Potem zrób zadania 6 i 7.

Przed zimą wiewiórce rośnie gęstsze futro, a pędzelki na uszach stają się dłuższe. Mieszka w dziupli albo w gnieździe z gałązek i trawy, wysoko w koronie drzewa. W mroźne i wietrzne dni rzadko z niego wychodzi, a gdy śpi, owija się ogonem jak kocem. Ogon przydaje się też przy skokach z gałęzi na gałąź, bo pomaga utrzymać równowagę.

6 **Wpisz** P (prawda) albo F (fałsz). ☐ gotowe

a) Przed zimą futro wiewiórki staje się gęstsze. ___

b) Zimą pędzelki na uszach są krótsze niż latem. ___

c) Wiewiórka mieszka w norze pod ziemią. ___

7 Do czego wiewiórce służy ogon? **Podaj** dwa przykłady. ☐ gotowe

1. Ogon pomaga _____

2. Ogon pomaga _____

Meta!

Zanim oddasz kartę, sprawdź:

- ☐ Wszystkie pola „gotowe” są zaznaczone.
- ☐ W zadaniach 4, 5 i 7 dokończyłem/dokończyłam całe zdania.
- ☐ W zadaniu 6 przy każdym zdaniu jest P albo F.

Klucz odpowiedzi

Klucz jest wspólny dla obu wersji: zadania mają te same numery i tę samą treść. W zadaniach otwartych uznajemy odpowiedzi własnymi słowami, jeśli zawierają wskazaną informację.

1. **NIE.** („Wiewiórka nie zapada w sen zimowy.")
2. **Orzechy, żołędzie, nasiona z szyszek.** Uznajemy też „nasiona" bez dopowiedzenia.
3. **A i B** – w ziemi i w szczelinach kory.
4. Bo gdy inne zwierzę znajdzie jedną kryjówkę, wiewiórce **zostają pozostałe** (nie traci wszystkich zapasów naraz).
5. Bo wiewiórka **zapomina część kryjówek**, a **z ukrytych nasion wyrastają nowe drzewa**. Pełna odpowiedź ma obie części: przyczynę i skutek.
6. a) **P** b) **F** (pędzelki stają się dłuższe) c) **F** (dziupla albo gniazdo na drzewie)
7. Dwa z: **owija się nim jak kocem** (ogrzewa się) · **pomaga utrzymać równowagę przy skokach**.

Propozycja punktacji (razem 12 pkt)

- Zad. 1: 1 pkt
- Zad. 2: 2 pkt (3 poprawne), 1 pkt (2 poprawne)
- Zad. 3: 1 pkt (obie poprawne)
- Zad. 4: 1 pkt
- Zad. 5: 2 pkt (przyczyna i skutek)
- Zad. 6: 3 pkt (po 1 za każde)
- Zad. 7: 2 pkt (po 1 za przykład)

Jak wykorzystać kartę dalej

- Omówcie odpowiedzi całą klasą: obie wersje mają te same pytania, więc nikt nie pracuje „nad czymś innym".
- Zapytaj: „Jakie inne zwierzę robi zapasy na zimę?" i poproś o jedno zdanie uzasadnienia.
- Ten sam podział na etapy możesz zastosować w każdym tekście z podręcznika: 3 fragmenty, pytania pod fragmentem, pole „gotowe".

Chcesz taką kartę do własnej lekcji? Lekcja na miarę robi to samo z dowolną stroną z podręcznika: zdjęcie telefonem i gotowe wersje dla 10 profili uczniów, od dysleksji po ucznia zdolnego. Pierwsze 3 lekcje są za darmo.
odnswp.pl/2026/10/15/lekcja-na-miare

Co czwartek nowy bezpłatny gotowiec na odnswp.pl. Za tydzień: uczeń słabo czytający.